

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 09, 2020

Nummer 9, 2020

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:2854](#) 07-04-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1622](#) 25-02-2020

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1067](#) 11-02-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:258](#) 14-01-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:10700](#) 12-12-2019

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:3416](#) 14-04-2020

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:3120](#) 10-04-2020

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:2508](#) 09-04-2020

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:2968](#) 08-04-2020

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:2465](#) 01-04-2020

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:2503](#) 23-03-2020

RECHTSPRAAK

Faillissementsrecht. Pluraliteit van schuldeisers na verdeling vordering?

Tot de nalatenschap van erflater behoort een vordering op X. De drie erfgenamen hebben de vordering zodanig verdeeld dat zij ieder een zelfstandig vorderingsrecht op X hebben. Vervolgens verzoeken de erfgenamen het faillissement van X. In geschil is of sprake is van de voor faillissement vereiste pluraliteit van schuldeisers (art. 6 lid 3 Fw, ECLI:NL:HR:1923:221 en ECLI:NL:GHARL:2017:8162). De rechtbank meent van niet.

De erfgenamen waren kort voor de verdeling al in onderhandeling met X en het faillissement is aangevraagd vier maanden na de verdeling. Gelet hierop is het aannemelijk dat de verdelingsakte is opgemaakt met het oog op het indienen van het faillissementsverzoek. Van een noodzaak tot splitsing van de vordering is niet gebleken. Maar ook als die noodzaak er wel zou zijn, dan kunnen de erfgenamen met elkaar vereenzelvigd worden. Zij zijn gezamenlijk opgetreden als erfgenamen en waren oorspronkelijk gerechtigd tot het innen van een vordering die voortvloeit uit één schuld. Ook op die grond (vereenzelving) is dus geen sprake van meerdere schuldeisers.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 14-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:3416

Zaaknummer: FT RK 20/313

Rechters: W.J. Don

Advocaten: S.M. Mosterd-de Wit, M.C.C. Stoové en R.J.C. Florijn

Wetsartikelen: 6 Fw

RECHTSPRAAK

Langstlevende echtgenote gaat akkoord met aflossing van erflaters schulden. Geen onverschuldigde betaling.

Stiefmoeder erft met twee kinderen van erflater. Zij aanvaarden de nalatenschap beneficiair. Stiefmoeder verkoopt vervolgens de woning waartoe zij voor 99/100 en erflater voor 1/100 deel gerechtigd waren. De kinderen van erflater willen hun vereiste medewerking aan de levering van de woning slechts verlenen als stiefmoeder twee leningen van erflater aflost, waaronder een lening aan de moeder van de kinderen van ruim 4.000 euro. De stiefmoeder is hier 'onder protest' mee akkoord gegaan en de notaris heeft na de levering beide leningen afgelost uit de verkoopopbrengst.

Naderhand vordert stiefmoeder veroordeling van de moeder van de kinderen tot terugbetaling wegens onverschuldigde betaling (art. 6:205 BW). Tevergeefs. Stiefmoeder is de aflossing, zij het onder protest, immers overeengekomen.

Zie de parallelle procedure: ECLI:NL:RBROT:2020:3119.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 10-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:3120

Zaaknummer: KTN-8250495

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen: 6:205 BW

RECHTSPRAAK

***Wettelijke vereffening. Toewijzing ontheffing terinzagelegging
boedelbeschrijving.***

Een door de erfgenamen-vereffenaars gemachtigde jurist vraagt om ontheffing van de verplichting om de boedelbeschrijving ter inzage neer te leggen. Gelet op de (uit de voorlopige beschrijving blijken) positieve samenstelling van de nalatenschap, de bekendheid van de crediteuren en voldoening van de schulden, verleent de kantonrechter de ontheffing (art. 4:211 lid 4 BW).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 09-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:2508

Zaaknummer: 8401882 / EJ VERZ 20-84

Rechters: S.W.S. Kiliç

Wetsartikelen: 4:211 BW

RECHTSPRAAK

Hypotheekverstrekker verzoekt benoeming vereffenaar van onbeheerde nalatenschap.

Erflater overlijdt ongehuwd en laat een kind achter. Het kind verwerpt de nalatenschap. Andere erfgenamen zijn niet bekend. Erflater had een hypotheekschuld en betalingsachterstand bij de bank.

De bank verzoekt de rechtbank met succes een professionele vereffenaar van de nalatenschap te benoemen (art. 4:204 lid 1 onder a BW). De bank is belanghebbende en de onbeheerde nalatenschap moet worden vereffend. De vereffenaar kan de woning verkopen, zodat een zo hoog mogelijke opbrengst gerealiseerd kan worden, ook ten behoeve van eventuele andere schuldeisers. De vereffenaar moet zo spoedig mogelijk een erfgenamenonderzoek laten uitvoeren.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:2968

Zaaknummer: C/10/593389 / HA RK 20-268

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen: 4:204 BW

RECHTSPRAAK

Omvang legitimaire massa. Schenkingen aan een in gemeenschap gehuwd kind op een en/of-rekening.

Moeder heeft dochter onterfd. Dochter beroept zich op haar legitieme portie. Dochter dagvaardt in eerste instantie (ECLI:NL:RBMNE:2018:1663, ERF 2018-0082) de zoon als erfgenaam en executeur om informatie over de nalatenschap te verkrijgen (art. 4:78 BW). Na het overlijden van de zoon dagvaardt dochter in hoger beroep de echtgenote van de zoon, die moeder als opvolgend executeur heeft benoemd. Deze echtgenote verweert zich tevergeefs met de stelling dat zij haar benoeming tot opvolgend executeur niet heeft aanvaard. Volgens het hof heeft zij dat wel (vormvrij) gedaan door in de procedure te ventileren dat zij bevoegd is de procedure voort te zetten.

Voor de berekening van de legitieme portie van de dochter komt een aantal schenkingen van moeder (en vader) aan de orde.

Schenkingen van ouders aan hun in gemeenschap van goederen gehuwde kinderen (zoals de zoon), gedaan zonder een duidelijke specificatie dat de schenking niet alleen voor de bloedverwant maar ook voor de aanverwant is bestemd, worden voor de berekening van de legitimaire massa volledig beschouwd te zijn gedaan aan de bloedverwant van de schenker, ook al vindt uitbetaling plaats op een rekening van bloed- en aanverwant samen, aldus het hof. Een andere uitleg zou het recht van de legitimaris ook te zeer afhankelijk maken van het huwelijksgoederenregime waarin zijn naaste familieleden zijn gehuwd.

Moeders giften in de laatste vijf jaar voor haar overlijden aan de kleinkinderen ten behoeve van rijlessen (bijna 600 euro per jaar per kleinkind), tellen volgens het hof als gebruikelijke en niet bovenmatige giften niet mee voor de legitieme (art. 4:69 lid 1 onder b BW).

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:2854

Zaaknummer: 200.243.553

Rechters: J.U.M. van der Werff, A. Smeeïng-van Hees en M.H.H.A. Moes

Wetsartikelen: 4:69 BW en 4:78 BW

RECHTSPRAAK

Vader heeft kind gemachtigd. Geen rekening en verantwoording en boedelbeschrijving vereist na overlijden vader.

Vader laat zijn drie zoons als erfgenamen achter. Zoon A was door vader gemachtigd tot zijn administratie en bankrekening. Na vaders overlijden verlangen de andere zonen dat A een boedelbeschrijving opstelt en rekening en verantwoording aflegt. De rechtbank ziet voor beide geen grondslag.

Vader heeft A zelf nooit ter verantwoording geroepen. De erfgenamen kunnen dat niet alsnog doen. Voor een verplichte boedelbeschrijving bestaat geen wettelijke basis.

Wat betreft mogelijke schenkingen van vader aan A merkt de rechtbank het volgende op. Schenkingen hoeven niet te worden ingebracht in de nalatenschap, omdat vader dat niet heeft bepaald (art. 4:229 BW). Voor vernietigbaarheid wegens misbruik van omstandigheden (art. 7:176 BW) is onvoldoende gesteld door de andere zonen. Vader mocht zijn geld besteden zoals hij wilde. Overigens is het niet ongebruikelijk dat een ouder (extra) schenkingen doet aan een kind (en zijn gezin), wanneer dat kind veel meer zorg en tijd besteedt aan de ouder dan de andere kinderen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 01-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:2465

Zaaknummer: C/15/292729 / HA ZA 19-551

Rechters: E.J. Bellaart

Wetsartikelen: 4:229 BW en 7:176 BW

RECHTSPRAAK

Tijdelijke beheerders nalatenschap aangesteld als maatregel tot behoud van goederen.

Een notaris en kandidaat-notaris zijn begonnen met de afwikkeling van een nalatenschap. Het Centraal Bureau voor de Genealogie heeft wegens het Covid-19-virus het erfgenamenonderzoek voorlopig stilgelegd. De notaris en kandidaat-notaris vragen de kantonrechter om beheersmaatregelen (art. 4:191 lid 2 BW).

De kantonrechter wijst – binnen vier dagen – beiden, zowel samen als ieder afzonderlijk, tijdelijk aan als professionele beheerders van de goederen van de nalatenschap, waaronder een woning. Hun beheer eindigt als het erfgenamenonderzoek is afgerond en alle rechthebbenden zich hebben uitgesproken over het al dan niet aanvaarden van de nalatenschap.

De beheerders worden gemachtigd om de effectenportefeuille van erflater op te heffen of te verkopen. De portefeuille is door de coronacrisis vooralsnog sterk in waarde aan het dalen. De machtiging betekent niet dat meteen van deze verkoopmogelijkheid gebruikgemaakt moet worden. De keuze laat de kantonrechter aan de beheerders.

De beheerders worden ook gemachtigd om de auto van erflater snel te verkopen, voordat de APK verloopt.

De beheerders mogen hun tijdsbesteding en kosten ten laste van de nalatenschap brengen conform de Recofa-richtlijnen. Zij moeten binnen drie maanden de kantonrechter schriftelijk verslag doen van het verloop van de afwikkeling.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 23-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:2503

Zaaknummer: 8397319 \ AZ VERZ 20-56

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen: 4:191 BW

RECHTSPRAAK

Vordering van erflaatster uit onverschuldigde betaling op erfgenaam opzettelijk verzwegen. Erfgenaam verbeurt aandeel. Onrechtmatige daad executeur.

Erflaatster overlijdt in 2011 en heeft haar neef en nicht tot enige (beneficiaire) erfgenamen benoemd. De echtgenoot van de nicht is executeur. Tijdens leven heeft erflaatster de nicht en haar echtgenoot een onbeperkte volmacht gegeven ten aanzien van een Zwitserse bankrekening. Met deze volmacht heeft de nicht in 2010 het saldo van de Zwitserse rekening naar een eigen rekening overgeboekt en de Zwitserse rekening opgeheven.

Na erflaatsters overlijden beweert de nicht tevergeefs dat sprake was van een schenking van erflaatster. Volgens het hof is sprake van onverschuldigde betaling door erflaatster (art. 6:205 BW), op grond waarvan tot haar nalatenschap een vordering op de nicht behoort. Door deze vordering opzettelijk te verzwijgen heeft de nicht haar aandeel in deze vordering vervolgens verbeurd aan de neef (art. 3:194 lid 2 BW). Hierdoor behoort de vordering niet langer tot de nalatenschap en mist de executeur hierover het beheer. De vordering is in dit geval nog niet verjaard.

De nicht moet de vordering voldoen aan de neef als schuldeiser, dus niet aan de nalatenschap. De nicht kan haar schuld niet verrekenen met haar vordering op de nalatenschap wegens door haar voorgeschoten belasting, omdat de schuld en de vordering in verschillende vermogens vallen (art. 6:127 lid 2 en 3 BW).

Tot slot vindt het hof dat de executeur onrechtmatig heeft gehandeld jegens de neef. De executeur heeft nagelaten om, met het oog op de boedelbeschrijving, de hem bekende overboeking bespreekbaar te maken en is zonder concrete aanknopingspunten uitgegaan van een schenking (art. 4:146 lid 2 BW, art. 4:148 BW). De executeur is toerekenbaar tekortgeschoten in de zorg van een goed executeur. Van schade bij de neef is per saldo overigens geen sprake, doordat hij volledig gerechtigd is geworden tot de vordering op de nicht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1622

Zaaknummer: 200.245.889

Rechters: J.H. Lieber, R. Prakke-Nieuwenhuizen en M.L. van der Bel

Wetsartikelen: 3:194 BW, 4:146 BW, 4:148 BW, 6:205 BW en 6:127 BW

RECHTSPRAAK

Schuldsanering. Erfdeel saniet valt in boedel, eventueel als nagekomen bate.

Nadat op X de schuldsaneringsregeling van toepassing is verklaard, erft X van zijn vader. De WSNP-bewindvoerder aanvaardt de nalatenschap namens X beneficiair. Het erfdeel is ruimschoots toereikend om de ingediende vorderingen op X en de bijbehorende kosten te voldoen.

Aangezien de afwikkeling van de nalatenschap enige tijd op zich liet wachten en het einde van de (materiële) looptijd van de schuldsaneringsregeling nadert en X zijn verplichtingen naar behoren is nagekomen, adviseert de bewindvoerder de rechtbank de schuldsaneringsregeling met een schone lei te beëindigen. De bewindvoerder veronderstelt dat X zijn erfdeel zal afdragen zodra de nalatenschap is verdeeld. Na de schone lei is X echter weigerachtig.

De feiten en omstandigheden leiden het hof tot het oordeel dat de erfenis in de boedel valt, hetzij op grond van artikel 295 lid 1 Fw nu de nalatenschap is opengefallen voor het einde van de looptijd van de schuldsaneringsregeling, hetzij op grond van artikel 356 lid 4 Fw juncto artikel 194 Fw als nagekomen bate. De WSNP-bewindvoerder is bevoegd om het erfdeel te innen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 11-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1067

Zaaknummer: 200.271.471/01

Rechters: M.L.D. Akkaya, W.A.H. Melissen en L.Th.L.G. Pellis

Wetsartikelen: 194 Fw, 295 Fw en 356 Fw

RECHTSPRAAK

Rekening en verantwoording meerderjarigenbewindvoerder en overlijden rechthebbende.

Het vermogen van erflater was voor zijn overlijden onder bewind gesteld. De kantonrechter heeft de rekening en verantwoording (R&V) van de meerderjarigenbewindvoerder over de jaren 2016 en 2017 goedgekeurd en de eindrekening en verantwoording (E&V) vastgesteld (art. 1:445 BW juncto art. 1:373 BW). Na erflaters overlijden in 2018 vermoedt een kind wanbeleid bij de bewindvoerder en dient klachten in over de (eind)rekening en verantwoording. De kantonrechter wijst deze af.

Het hof wijst erop dat de verplichting tot rekening en verantwoording slechts strekt tot behartiging van het belang van de rechthebbende. Na zijn overlijden hebben de erfgenamen dit belang niet. De erfgenamen kunnen dan ook niet over de jaren 2016 en 2017 klachten indienen bij de kantonrechter. De bewindvoerder moet de eindafrekening en verantwoording over het laatste kalenderjaar afleggen aan de erfgenamen, dat wil hier zeggen over de periode van 1 januari 2018 tot erflaters overlijden.

Als de erfgenamen menen in hun eigen vermogensrechtelijke belang te zijn geschaad door de bewindvoerder, dan kunnen zij de bewindvoerder aansprakelijk stellen in een dagvaardingsprocedure.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:258

Zaaknummer: 200.253.983/01

Rechters: J.B. de Groot, M.H.F. Vugt en C.F.L.A. van der Vegt-Boshouwers

Wetsartikelen: 1:445 BW en 1:373 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek om benoeming vereffenaar afgewezen. Oneigenlijke route om beslecht geschil wederom voor te leggen.

De nalatenschap van moeder is door haar vier kinderen geërfd. Een van hen (X) aanvaardt de nalatenschap beneficiair, de anderen aanvaarden zuiver, waardoor de nalatenschap wettelijk vereffend moet worden (art. 4:202 BW). In een andere procedure heeft het hof de stelling van X dat moeder schenkingen heeft gedaan aan de andere kinderen, afgewezen.

Kind X verzoekt thans om benoeming van een vereffenaar (art. 4:203 lid 1 onder a BW), omdat X meent een vordering op de andere kinderen te hebben vanwege betalingen aan hen door moeder. Het hof wijst het verzoek af.

X vraagt via de weg van artikel 4:203 BW opnieuw een rechterlijk oordeel over de betalingen van moeder en dit is in strijd met artikel 236 lid 1 Rv (gezag van gewijsde). Dat X niet tijdig een beroep op zijn legitieme portie heeft gedaan (art. 4:85 BW), is geen reden om alsnog een andere vereffenaar te benoemen. Het is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid evenmin onaanvaardbaar dat X, tijdens de onderhandeling met de andere erfgenamen, de vervattermijn van artikel 4:85 BW wordt tegengeworpen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 12-12-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:10700

Zaaknummer: 200.260.298

Rechters: R. Feunekes, J.U.M. van der Werff en L. Hamer

Wetsartikelen: 236 Rv, 4:85 BW, 4:202 BW en 4:203 BW